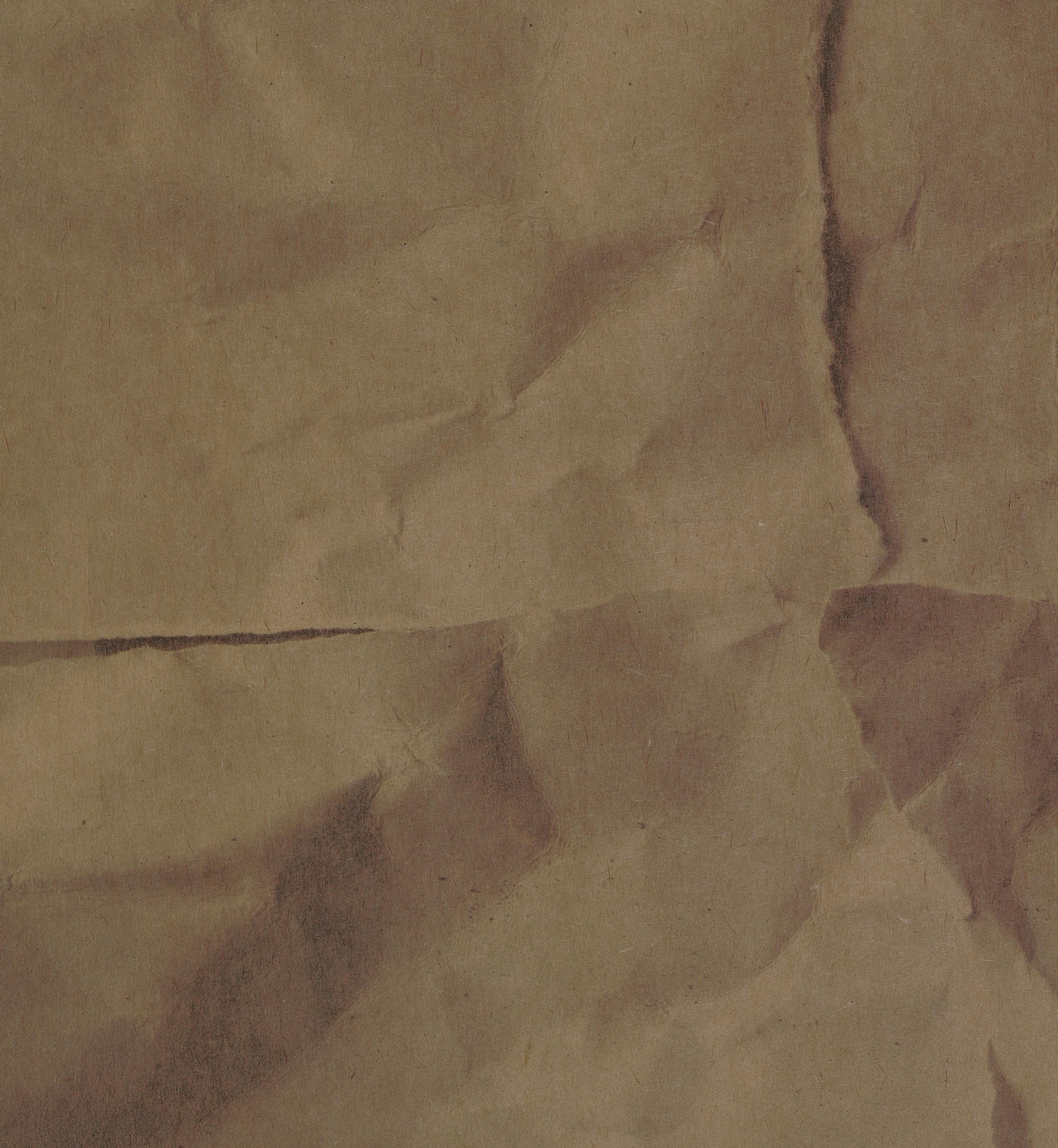
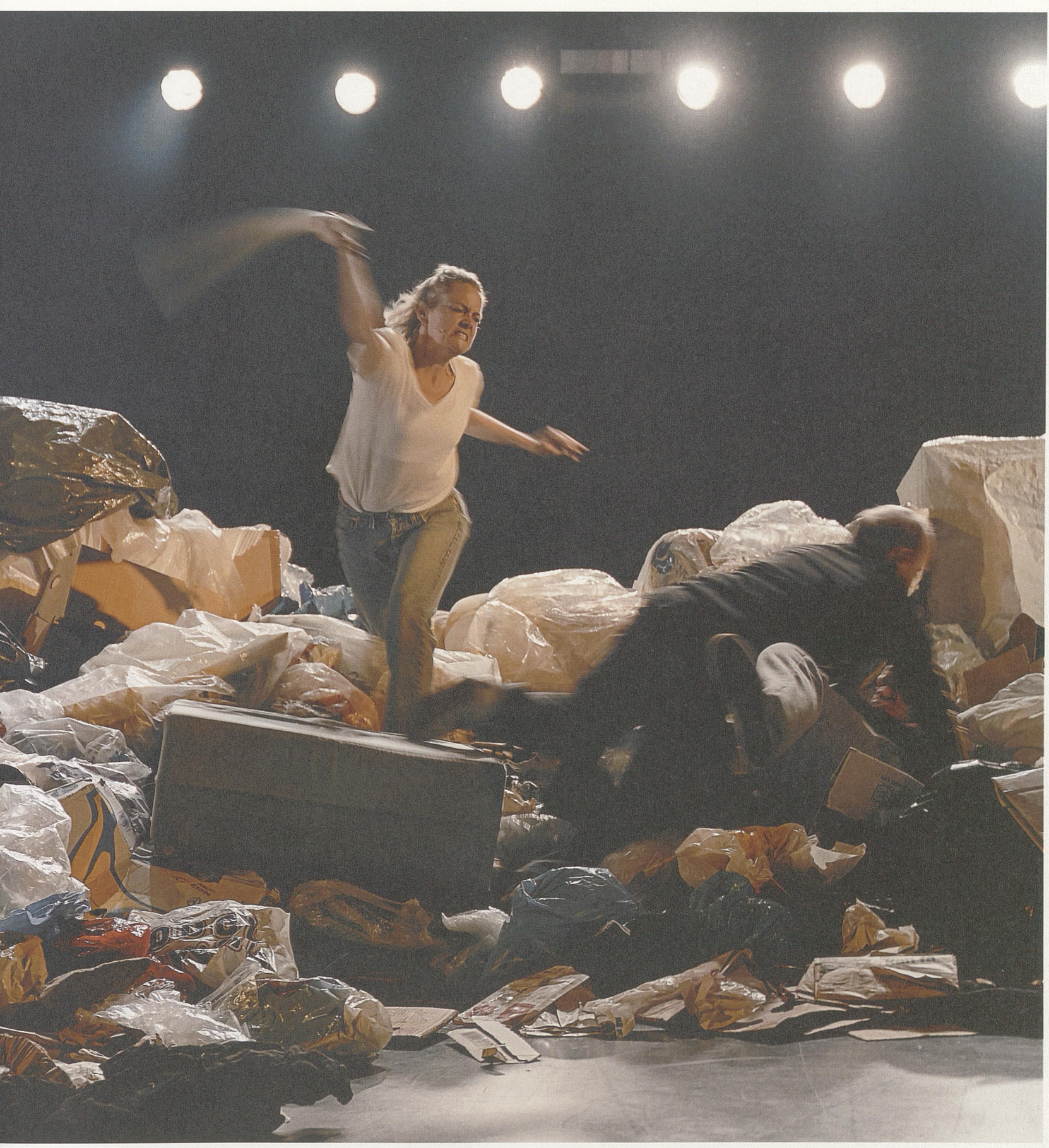

**ROMEO
OG JULIE**

AV **WILLIAM SHAKESPEARE**

KJÆRLIGHETENS KASTEVIND

INGER MERETE HOBELSTAD | Skribent og forfatter

ET AV DE GAMLE HUSENE I VERONA HAR EN BALKONG I STEIN, NETT OG LYS, PRYDET MED GOTISKE BUER. BRUDEPAR BLIR FOTOGRAFERT DER, TURISTER TITTER ANDEKTIG OPP PÅ DEN, ETTER Å HA BLITT FORTALT AV GUIDEN AT DETTE, DETTE, ER JULIES BALKONG.

DET ER BARE ETT LITE PROBLEM.

I William Shakespeares berømte kjærlighetsdrama *Romeo og Julie*, som ble utgitt første gang i 1597, finnes det ingen balkong. I scenen som har blitt hetende «balkongscenen» står det bare at Julie kommer til syne i sitt eget vindu før hun snakker med Romeo. Balkongen har blitt lagt til senere av ivrige teaterregissører og filmskapere. Ikke at en balkong ville gjort noe fra eller til for intensiteten i det som skjer.

For dette er den mest avgjørende samtalen i livet til de to tenåringene. Dette er tidspunktet der de bestemmer seg for å slutte å være den de har vært til nå — definert av å være født inn i to familier, Montague og Capulet, som er låst i en dødelig feide med hverandre — og bli noe nytt, noe som er bestemt av å høre sammen med den andre. Det er bare noen timer siden de møttes for første gang, på et maskeball hos Julies foreldre, herr og fru Capulet. De forelsket seg i hverandre ved første øyekast. Når de senere snakker febrilsk sammen, Julie fra vinduet sitt og Romeo fra nede i hagen, er de allerede sikre på at de vil dele livet med hverandre. De vet begge at livet deres er endevendt, at det nå følger andre lover, at de nå har én overveldende prioritering som alt annet må vike for. Det de har funnet, er ikke harmoni, det er kaos.

BEGGE RENNER OVER AV ØMME ORD.

Men det er Julie som er mest vaksom. Hun bekymrer seg for at Romeo skal få mindre respekt for henne fordi hun har forelsket seg så raskt og så åpenlyst, og ikke klarer å spille kostbar. Hun er redd for at den Romeo som er full av store ord så kort tid etter å ha møtt henne, like fort kan bli revet med av sterke følelser for andre; hun ber ham la være å sverge ved månen, siden månen er flyktig. Hun foreslår ekteskap. I Shakespeares kjærlighetshistorier

er det ofte kvinnene som setter romantikken inn i et videre perspektiv, mer enn mennene. Det er de som er våre for å bli gjort til trofeer eller idoler, til noe de ikke kan leve opp til. Kanskje er det fordi de vet at de har mer å tape på å gi seg hen enn hva rastløse unggutter har. Og i samtalen mellom Romeo og Julie, er det Julie som er mest bestemt. Det er hun som egentlig styrer det som skjer.

Å gjøre som Romeo og Julie, og snu ryggen til familiene sine for å kunne være sammen, ville være sett på som svært dramatisk, nærmest utenkelig, på tiden da skuespillet ble skrevet. Familien var den viktigste beskyttelsen sårbare unge mennesker hadde i en farlig verden. Det var familien som først og fremst skulle styrkes gjennom barnas giftermål. Samme dag som Julie møter Romeo, har hun fått beskjed av faren om at han har sett seg ut en fornem ektemann til henne, grev Paris, et godt eksempel på en allianse som inngås for å tilfredsstille slekten mer enn bruden. Å nekte å gå med på dette, og dermed svekke sine nærmeste, ville bli sett på som et stort svik.

Slik er det da også i tidligere versjoner av dramaet om Romeo og Julie. Fortellingen kom opprinnelig fra Italia. I 1562 skrev den engelske forfatteren Arthur Brooke så sin egen variant av historien, som en streng moralfabel der det unge paret har seg selv å takke for at det går galt med dem, fordi de gir etter for sitt eget egoistiske begjær og ser bort fra velmente råd fra familie og venner. Antagelig er det Brookes dikt som ligger til grunn for Shakespeares skuespill. Men Shakespeare snur om på alt. I skuespillet er Romeo og Julie de ærligste av alle. De forelsker seg i hverandre og finner på den måten også seg selv.

Likevel er det ikke slik at Romeo og Julie er de eneste som elsker i en verden av fiender. Men de elsker kompromissløst og uforbeholdent der de andre er pragmatiske. Julies barskt realistiske amme er på parti med de to, og hjelper dem å møtes i hemmelighet, helt til Romeo forvises fra Verona og etter alt å dømme aldri vil kunne komme tilbake igjen. Da råder hun Julie til heller å satse på Paris. For Julie er dette et forræderi, men for én som er eldre og mer realistisk, er det et omsorgsfullt råd. Romeo har også en eldre fortrolig, i presten Fader Lorenzo.

Han advarer mot at den altoppslukende forelskelsen kan få andre, viktige hensyn til å virke ubetydelige, og tror ikke at den er nok å basere et ekteskap på. Han anbefaler heller å elske med måte. Selv den harde faren til Julie, som truer med å støte henne fra seg hvis hun ikke gifter seg med den han har valgt ut til henne, er ikke nødvendigvis noen hustyrann. Snarere kan han sees på som overhodet for en familie som er i en truet

situasjon, som gjør sitt beste for å sikre sine nærmeste og ikke har tenkt å la tenåringsdatterens følelsesblaff komme i veien for det prosjektet.

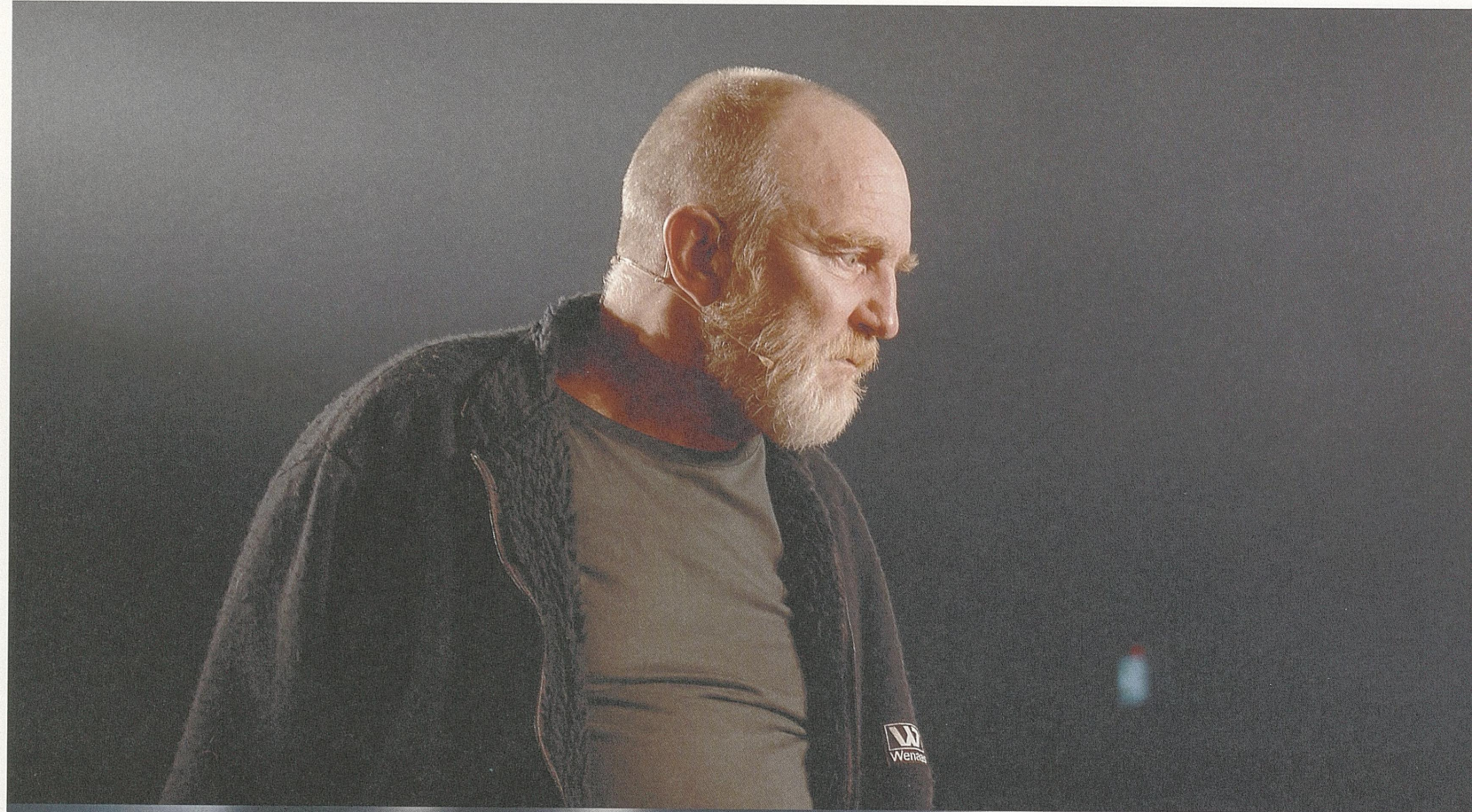
Og så er det Mercutio, den distanserte ironikeren som tror at noen egentlig elsker eller hater, men at de bærer på drifter som må ut og derfor gjør andre nærmest tilfeldig til gjenstand for hat eller kjærlighet. Men når situasjonen virkelig tilspisser seg, viser det seg at også Mercutio er beredt til å gripe til sverdet, at det er noe og noen han vil beskytte.

Disse fire er oppmerksomme på at kjærlighet kan skifte, og mener andre følelser enn forelskelse må være det styrende. Sett på denne måten er *Romeo og Julie* også en diskusjon mellom kjærlighetens idealisme og pragmatisme. Den diskusjonen går fremdeles, men den er flyttet inn på innsiden av de fleste av oss. Det er mange som har vært forelsket og ikke våget å satse på et forhold til den de er forelsket i, fordi det kan se ut som om det koster for mye, som om det ikke kommer til å gå. I de situasjonene er det det brennende ønsket om å høre sammen med den andre som slåss med frykten for hva som vil skje hvis man satser, rykker, tar spranget. Det er Romeo og Julie som trekker i den ene retningen og ammen, fader Lorenzo, herr Capulet og Mercutio som trekker i den andre.

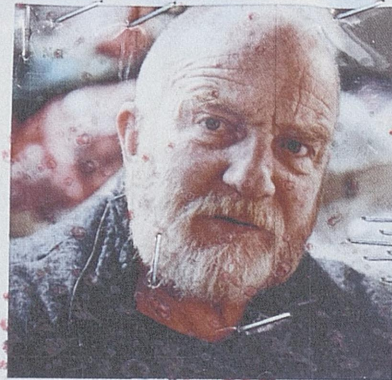
SKUESPILLET OM ROMEO OG JULIE SYNES Å OVERLEVE ALT.

Men paret selv gjør det ikke. Det er en dødsdrift innbakt i forelskelsen deres fra første stund. Problemet med det kompromissløse er at det er kompromissløst. Når det å være sammen med den du elsker er det eneste som betyr noe, blir du svært sårbar. Det kan få deg til å ta enorme risikoer. Den Julie som snakker med Romeo i hagen, har gode grunner til å være engstelig når hun kjenner på følelsene som har grepet tak i henne som en kastevind.

Men så lar hun seg altså ta av den vinden. Hun oppdager Romeo, og gjennom å oppdage ham, oppdager hun seg selv. Og det er da også grunnen til at tilreisende fra fjernt og nær står, fire hundre år senere, og ser opp mot en unnselig balkong i en italiensk by, bare fordi noen har sagt at den er hennes.

HERR CAPULET Even Stormoen
Husets overhode.og Julies far.

FRU CAPULET Mette Arnstad
Julies mor.

HUSET CAPULET

AMMEN Iren Reppen
Julfes barnepike, tjenestepike
og fortrolige.

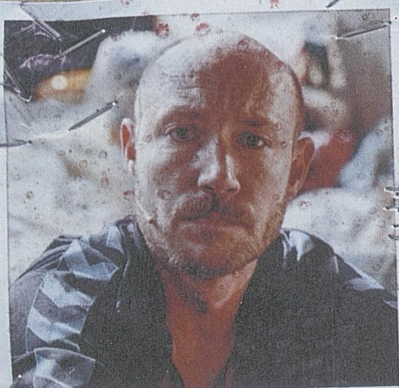

JULIE CAPULET Ingrid Giæver
Datter av huset Capulet og stykkets
kvinnelige hovedperson.

TYBALT Svein Solenes
Julies fetter og Fru Capulets nevø.

HUSET MONTAGUE

HERR MONTAGUE Marko Kanic
Husets overhode.og Romeos far.

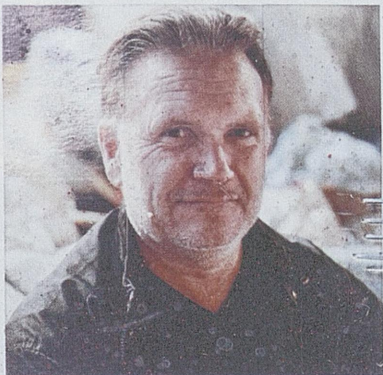
ROMEO MONTAGUE
Ole Christoffer Ertvaag
Husets sønn og stykkets mannlige
hovedperson.

BENVOLIO Ravdeep Singh Bajwa
Romeos fetter og venn.

HUSET
VERONA

ESCALUS Espen Hana
Regjerende fyrste i Verona.

PARIS Lars Funderud Johannessen
Slektning av Escalus. Ønsker å gifte seg med Julie.

MERCUTIO Nina Ellen Ødegård
Slektning av Escalus og venn av Romeo.

ØVRIGE

APOTEKER Svein Solenes
Selger motvillig gift til Romeo.

LORENZO Anders Dale
Fransiskansk lekbror og
Romeos fortrolige.

ROMEO OG JULIE EN HISTORIE OM KJÆRLIGHET

REGISSØR **GLENN ANDRÉ KAADA**
SCENOGRAF & KOSTYMEDESIGNER **SVEN HARALDSSON**
DRAMATURG **MATILDE HOLDHUS**
MUSIKK OG LYDDESIGNER **KJETIL SCHJANDER LUHR**
MASKØR **JILL TONJE HOLTER**
LYSDESIGNER **TRYGVE ANDERSEN**

MEDVIRKENDE **OLE CHRISTOFFER ERTVAAG, INGRID UNNUR GIÆVER, ESPEN HANA, NINA ELLEN ØDEGÅRD, IREN REPPEN, ANDERS DALE, EVEN STORMOEN, METTE ARNSTAD, MARKO KANIC, RAVDEEP SINGH BAJWA, LARS FUNDERUD JOHANNESSEN & SVEIN SOLENES**

FOTO & GRAFISK DESIGN **STIG HÅVARD DIRDAL**

SCENOGRAFI OG KOSTYMER ER TILVIRKET VED ROGALAND TEATERS EGNE VERKSTEDER
PREMIERE PÅ HOVEDSCENEN 5. SEPTEMBER 2018

